

CONTRACT DE SERVICII/LUCRĂRI

1. Preambul

În temeiul prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare și a Hotărârii de Guvern nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, s-a încheiat prezentul contract de lucrări între:

COMUNA VĂTAVA,

reprezentat prin Primar, Emil Bendriș, împuternicit în temeiul dispozițiilor art. 154 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, să reprezinte unitatea administrativ teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoane fizice sau juridice, având calitatea de **achizitor**, pe de o parte
Adresa Primăriei: comuna Vătava, str. Principală nr. 62, județul Mureș, telefon /fax 0265-555.001/0265-555.112, cod fiscal 4619175, cont RO38TREZ47721A480401XXXX, deschis la Trezoreria municipiului Reghin,

și

S.C. **denumirea operatorului economic**, adresă
..... telefon/fax număr de înmatriculare
..... cod fiscal cont Trezorerie
reprezentată prin (denumirea conducătorului), funcția
.în calitate de **executant**, pe de altă parte.

2. Definiții

În prezentul contract următorii termeni vor fi interpretați astfel:

- a. **contract** –prezentul contract și toate anexele sale;
- b. **achizitor, executant și prestator** - părțile contractante, așa cum sunt acestea numite în prezentul contract;
- c. **prețul contractului** - prețul plătitibil executantului de către achizitor, în baza contractului, pentru îndeplinirea integrală și corespunzătoare a tuturor obligațiilor sale, asumate prin contract;
- d. **amplasamentul lucrării** - locul unde executantul execută lucrarea, conform Anexei 6;
- e. **forța majoră** - orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, care nu putea fi prevăzut la momentul încheierii contractului și care face imposibilă executarea și, respectiv, îndeplinirea contractului; sunt considerate asemenea evenimente: războaie,

revoluții, incendii, inundații sau orice alte catastrofe naturale, restricții apărute ca urmare a unei carantine, embargou, enumerarea nefiind exhaustivă, ci enunțiativă. Nu este considerat forță majoră un eveniment asemenea celor de mai sus care, fără a crea o imposibilitate de executare, face extrem de costisitoare executarea obligațiilor uneia din părți; Prevederile art 1634 din Noul Cod Civil se aplica în mod corespunzător.

f. zi - zi calendaristică; an - 365 zile.

g. ordin administrativ: orice instrucțiune sau ordin emis de către achizitor pentru executant

h. act adițional: document ce modifică termenii și condițiile contractului de presări servicii.

i. conflict de interese înseamnă orice eveniment influențând capacitatea executantului de a exprima o opinie profesională obiectivă și imparțială, sau care îl împiedică pe acesta, în orice moment, să acorde prioritate intereselor achizitorului sau interesului public general al Proiectului, orice motiv în legătură cu posibile contracte în viitor sau în conflict cu alte angajamente, trecute sau prezente, ale executantului. Aceste restricții sunt de asemenea aplicabile oricărui sub-contractanți, salariați și experți acționând sub autoritatea și controlul executantului.

j. despăgubire: suma, neprevăzută expres în prezentul contract, care este acordată de către instanța de judecată sau este convenită de către părți ca despăgubire plătită părții prejudiciate, în urma încălcării contractului de lucrări de către cealaltă parte.

k. penalitate contractuală: despăgubirea stabilită în contractul de prestări servicii ca fiind plătită de către una din părțile contractante către cealaltă parte în caz de neîndeplinire a obligațiilor din contract;

l. sector de lucrare: obiect de construcție, parte a obiectivului de investiție cu funcționalitate distinctă în cadrul ansamblului acestuia.

m. termene limită: perioade din contract care vor începe să curgă din ziua următoare emiterii actului sau producerii evenimentului care reprezintă momentul de început al perioadelor respective. În cazul în care ultima zi a termenului se împlinește într-o zi nelucrătoare, termenul va expira la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

n. garanția de participare: suma de bani care se constituie de către ofertant în scopul de a proteja autoritatea contractantă față de riscul unui eventual comportament necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă derulată până la încheierea contractului de achiziție publică.

o. garanția de bună execuție suma de bani care se constituie de către contractant în scopul asigurării autorității contractante de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractului.

p. garanția tehnică acordată lucrărilor : perioada de timp cuprinsă între data recepției la terminarea lucrărilor și data recepției finale. **Termenul de garanție tehnică** reprezintă limita de timp care curge de la data recepționării lucrărilor/a produselor până la care executantul/producerul își asumă responsabilitatea remedierii execuției lucrărilor sau înlocuirii produsului achiziționat pe cheltuiala sa, dacă defectele semnalate nu sunt imputabile achizitorului, de la data înlocuirii/remedierii curgând o nouă perioadă de garanție egală cu cea inițială. Perioada de garanție tehnică a lucrărilor decurge de la data recepției la terminarea lucrărilor și până la recepția finală a acestora precum și

după împlinirea acestui termen, pe toată durata de existență a construcției, pentru viciile structurii de rezistență rezultate din nerespectarea normelor de execuție.

- q. **termen de mobilizare** - termenul cuprins între data emiterii ordinului de începere a lucrărilor de către autoritatea contractantă și data la care executantul poate începe efectiv execuția lucrărilor.;
- r. **perioadă de notificare a defecțiunilor** înseamnă perioada de timp cuprinsă între momentul identificării defecțiunii și momentul transmiterii către executant a notificării privind defecțiunile apărute la lucrări sau sectoare de lucrări (după caz) în intervalul de timp cuprins între data recepției la terminarea lucrărilor sau Sectoarele de Lucrări și recepția finală, la expirarea perioadei de garanție acordată lucrărilor.
- s. **„Dată de Bază”** înseamnă data anterioară cu 28 de zile față de ultima dată de depunere a ofertei.
- t. **Supervizor** - operator economic sau echipă din cadrul Beneficiarului, desemnat de către Beneficiar. Supervizorul are atribuțiile tehnice, financiare și contractuale stabilite în Condițiile Contractuale. Supervizorul este nominalizat în Acordul Contractual sau notificat Antreprenorului. Supervizorul are în echipă șantier autorizați, potrivit prevederilor Legii și orice alte persoane pentru îndeplinirea rolului său.

3. Interpretare

3.1 În prezentul contract, cu excepția unei prevederi contrare, cuvintele la forma singular vor include forma de plural și viceversa, iar cuvintele de genul masculin vor fi interpretate ca incluzând și genul feminin și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

3.2 Termenul “zi” sau “zile” sau orice referire la zile reprezintă zile calendaristice dacă nu se specifică în mod diferit.

3.3. Clauzele și expresiile vor fi interpretate prin raportare la întregul contract.

3.4. Deoarece în normativele silvice toate serviciile care fac obiectul acestui contract sunt numite în mod generic „lucrări” în cadrul prezentului contract, termenul de lucrări este echivalent cu servicii, termenul de execuție/executant este echivalent cu termenul de prestare/prestator.

Clauze obligatorii generale

4. Obiectul principal al contractului

– Prestarea serviciilor forestiere aferente obiectivului de investiții “Reîmpădurirea și refacerea potențialului forestier al suprafețelor de pădure situate în UP-I-Vatava afectate de fenomene meteorologice nefavorabile și de infestări ale gândacilor de scoarță” – P.N.R.R. Componenta 2 – Păduri și protecția biodiversității; Investiția 1 Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane; Subinvestiția I.1.B. Sprijin pentru refacerea potențialului forestier afectat de incendii, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare și de evenimente catastrofale

COD CPV 77231600-4 Servicii de împădurire (Rev.2), în conformitate cu propunerea tehnică

prezentată, întocmită în baza caietului de sarcini și cu obligațiile asumate prin prezentul contract.

5. Prețul

5.1 - **5.1** - Prețul total convenit pentru îndeplinirea contractului, plătitibil executantului de către achizitor, este de **lei**, la care se adaugă cota TVA, valabilă la data emiterii și facturii fiscale, conform prevederilor legale, și este compus din:

Specificații categorii de lucrări	U.M.	Unitate stațională		Total general			
		U.S.1- U.S.19		Suprafață (ha)	Suprafață (ha)/ 100 ml	Valoare maximă (Lei) fără TVA	Valoare maximă (Lei) Cu TVA
1	Înființare plantație	ha	49.35	49.35			
2	Întreținere plantație anul 1	ha	49.35	49.35			
3	Întreținere plantație anul 2	ha	49.35	49.35			
4	Întreținere plantație anul 3	ha	49.35	49.35			
5	Întreținere plantație anul 4	ha	49.35	49.35			
6	Întreținere plantație anul 5	ha	49.35	49.35			
7	Întreținere plantație anul 6	ha	49.35	49.35			
TOTAL							

6. Durata contractului si termenul de executie a lucrărilor

6.1. - Contractul de lucrări intră în vigoare la data semnării de către părți și produce efecte până la încheierea procesului verbal de recepție finală a lucrărilor contractate și eliberarea garanției de bună execuție.

6.2. - În conformitate cu prevederile Caietului de sarcini, se va încheia un contract multianual, astfel:

- **Durata execuției lucrărilor - maxim 6 ani** de la emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

6.3. - Încetarea contractului are loc numai după îndeplinirea reciprocă a tuturor obligațiilor contractuale de către ambele părți, finalizarea obiectivului de investiții, inclusiv punerea în funcțiune a acestuia.

7. Executarea contractului

7.1 - Contractul intră în vigoare după semnarea lui de ambele părți, constituirea garanției de bună execuție, predarea amplasamentului și emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

8. Documentele contractului

8.1. - Documentele contractului sunt:

- a) propunere financiară, inclusiv solicitarile de clarificare și răspunsurile la acestea;
- b) propunere tehnică, inclusiv solicitarile de clarificare și răspunsurile la acestea;
- c) caietul de sarcini;
- d) graficul de execuție a lucrărilor, fizic și valoric;
- e) acte adiționale;
- f) instrumentul de garantare pentru constituirea garanției de bună execuție;
- g) alte anexe la contract (acord de subcontractare/asociere, angajamentul ferm de
- h) susținere din partea unui terț, etc.)

8.2. În cazul în care, pe parcursul îndeplinirii contractului, se constată faptul că anumite elemente ale ofertei tehnice sunt inferioare sau nu corespund cerințelor prevăzute în caietul de sarcini, prevalează prevederile caietului de sarcini.

9. Obligațiile principale ale executantului

9.1. Execuție lucrări (executant)

9.1.1. - (1) Executantul are obligația de a executa și finaliza lucrările, precum și de a remedia viciile ascunse, cu atenția și promptitudinea cuvenită, în concordanță cu obligațiile asumate prin contract.

(2) Executantul are obligația de a supraveghea lucrările, de a asigura forța de muncă, materialele, instalațiile, echipamentele și toate celelalte obiecte, fie de natură provizorie, fie definitive cerute de și pentru contract, în măsura în care necesitatea asigurării acestora este prevăzută în contract sau se poate deduce în mod rezonabil din contract.

(3) Executantul are obligația de a solicita achizitorului examinarea și măsurarea lucrărilor care devin ascunse, în cel mult 2 zile de la finalizarea lor.

(4) Executantul are obligația de a semnala achizitorului eventualele vicii ascunse, lucrări neprevăzute și are obligația de a le remedia.

9.1.2. - (1) Executantul este pe deplin responsabil pentru conformitatea, stabilitatea și siguranța tuturor operațiunilor executate pe șantier, precum și pentru procedeele de execuție utilizate, cu respectarea prevederilor și a reglementărilor legii nr. 10/1995, privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare.

(2) Executantul are obligația de a pune la dispoziția achizitorului, la termenele precizate în anexele contractului, caietele de măsurători (atașamentele) și, după caz, în situațiile convenite, desenele, calculele, verificările calculelor și orice alte documente pe care executantul trebuie să le întocmească sau care sunt cerute de achizitor.

9.1.3. - (1) Executantul are obligația de a respecta și executa dispozițiile achizitorului în orice problemă, menționată sau nu în contract, referitoare la lucrare. În cazul în care executantul consideră că dispozițiile achizitorului sunt nejustificate sau inoportune, acesta are dreptul de a ridica obiecții, în scris, fără ca obiecțiile respective să îl absolve de obligația de a executa dispozițiile primite, cu excepția cazului în care acestea contravin prevederilor legale.

(2) În cazul în care respectarea și executarea dispozițiilor prevăzute la alin.(1) determină dificultăți în execuție care generează costuri suplimentare, atunci aceste costuri vor fi acoperite pe cheltuiala achizitorului.

9.1.4. - (1) Executantul este responsabil de trasarea corectă a lucrărilor față de reperele date de achizitor, precum și de furnizarea tuturor echipamentelor, instrumentelor, dispozitivelor și resurselor umane necesare îndeplinirii responsabilității respective.

(2) În cazul în care, pe parcursul execuției lucrărilor, survine o eroare în poziția, cotele, dimensiunile sau aliniamentul oricărei părți a lucrărilor, executantul are obligația de a rectifica eroarea constatată, pe cheltuiala sa, cu excepția situației în care eroarea respectivă este rezultatul datelor incorecte furnizate, în scris, de către proiectant. Pentru verificarea trasării de către proiectant, executantul are obligația de a proteja și păstra cu grijă toate reperele, bornele sau alte obiecte folosite la trasarea lucrărilor.

9.1.5. - Pe parcursul execuției lucrărilor și remedierii viciilor ascunse, executantul are obligația:

i) de a lua toate măsurile pentru asigurarea tuturor persoanelor a căror prezență pe șantier este autorizată și de a menține șantierul (atât timp cât acesta este sub controlul său) și lucrările (atât timp cât acestea nu sunt finalizate și ocupate de către achizitor) în starea de ordine necesară evitării oricărui pericol pentru respectivele persoane;

ii) de a procura și de a întreține pe cheltuiala sa toate dispozitivele de iluminare, protecție, îngrădire, alarmă și pază, când și unde sunt necesare sau au fost solicitate de către achizitor sau de către alte autorități competente, în scopul protejării lucrărilor sau al asigurării confortului riveranilor;

iii) de a lua toate măsurile rezonabil necesare pentru a proteja mediul pe și în afara șantierului și pentru a evita orice pagubă sau neajuns provocate persoanelor,

proprietăților publice sau altora, rezultate din poluare, zgomot sau alți factori generați de metodele sale de lucru.

9.1.6 - Executantul este responsabil pentru menținerea în bună stare a lucrărilor, materialelor, echipamentelor și instalațiilor care urmează a fi puse în operă, de la data primirii ordinului de începere a lucrării până la data semnării procesului-verbal de recepție finală a lucrării.

9.1.7 - (1) Pe parcursul execuției lucrărilor și al remedierii viciilor ascunse, executantul are obligația, în măsura permisă de respectarea prevederilor contractului, de a nu stânjeni inutil sau în mod abuziv:

a) confortul riveranilor; sau

b) căile de acces, prin folosirea și ocuparea drumurilor și căilor publice sau private care deservește proprietățile aflate în posesia achizitorului sau a oricărei alte persoane.

(2) Executantul va despăgubi achizitorul împotriva tuturor reclamațiilor, acțiunilor în justiție, daunelor-interese, costurilor, taxelor și cheltuielilor, indiferent de natura lor, rezultând din sau în legătură cu obligația prevăzută la alin.(1), pentru care responsabilitatea revine executantului.

9.1.8 - (1) Executantul are obligația de a utiliza în mod rezonabil drumurile sau podurile ce comunică cu sau sunt pe traseul șantierului și de a preveni deteriorarea sau distrugerea acestora de către traficul propriu sau al oricărui dintre subcontractanții săi; executantul va selecta traseele, va alege și va folosi vehiculele, va limita și repartiza încărcăturile, în așa fel încât traficul suplimentar ce va rezulta în mod inevitabil din deplasarea materialelor, echipamentelor, instalațiilor sau altora asemenea, de pe și pe șantier, să fie limitat, în măsura în care este posibil, astfel încât să nu producă deteriorări sau distrugereri ale drumurilor și podurilor respective.

(2) În cazul în care se produc deteriorări sau distrugereri ale oricărui pod sau drum care comunică cu sau care se află pe traseul șantierului, datorită transportului materialelor, echipamentelor, instalațiilor sau altora asemenea, executantul are obligația de a despăgubi achizitorul împotriva tuturor reclamațiilor privind avarierea respectivelor poduri sau drumuri.

(3) Cu excepția unor clauze contrare prevăzute în contract, executantul este responsabil și va plăti consolidarea, modificarea sau îmbunătățirea, în scopul facilitării transportului materialelor, echipamentelor, instalațiilor sau altora asemenea, a oricăror drumuri sau poduri care comunică cu sau care se află pe traseul șantierului.

9.1.9 - (1) Pe parcursul execuției lucrării, executantul are obligația:

- i) de a evita, pe cât posibil, acumularea de obstacole inutile pe șantier;
- ii) de a depozita sau retrage orice utilaje, echipamente, instalații, surplus de materiale;
- iii) de a aduna și îndepărta de pe șantier dărâmăturile, molozul sau lucrările provizorii de orice fel, care nu mai sunt necesare.

(2) Executantul are dreptul de a reține pe șantier, până la sfârșitul perioadei de garanție, numai acele materiale, echipamente, instalații sau lucrări provizorii, care îi sunt necesare în scopul îndeplinirii obligațiilor sale în perioada de garanție.

9.1.10 - Executantul răspunde, potrivit obligațiilor care îi revin, pentru viciile ascunse ale lucrării, ivite într-un interval de 24 de luni de la recepția la terminarea acestora.

9.1.11 - Executantul se obligă de a despăgubi achizitorul împotriva oricărui:

i) reclamații și acțiuni în justiție, ce rezultă din încălcarea unor drepturi de proprietate intelectuală (brevete, nume, mărci înregistrate etc.), legate de echipamentele, materialele, instalațiile sau utilajele folosite pentru sau în legătură cu execuția lucrărilor sau încorporate în acestea; și

ii) daune-interese, costuri, taxe și cheltuieli de orice natură, aferente,

cu excepția situației în care o astfel de încălcare rezultă din respectarea proiectului sau caietului de sarcini întocmit de către achizitor.

9.1.12 La sfârșitul execuției lucrării se vor prezenta achizitorului :

a) Factura fiscală finală;

b) Situații de lucrări;

c) Procese verbale de recepție;

d) Documente de calitate conformitate și garanție pentru materialele puse în opera;

e) Certificat de agrement tehnic pentru materialele achiziționate din import.

f) Buletine de verificări, măsurători, încercări, inclusiv pentru materialele importate;

g) Dosarul lucrării, completat cu toate înregistrările declarate în PCCVI (Plan control, calitate, verificări și încercări).

9.1.13. În cazul în care executantul a primit, în cadrul ofertei sale, susținere din partea unui terț, această susținere este demonstrată printr-un angajament ferm al acestui terț, inclus în Contract. Terțul susținător se obligă față de executant și de achizitor să ducă la îndeplinire acțiunile (inclusiv, după caz, punerea la dispoziția executantului a unor resurse financiare, umane și/sau tehnice) sau, după caz, partea de Lucrări, ce fac obiectul angajamentului ferm, inclusiv prin substituirea executantului conform angajamentului ferm, în cazul în care executantul nu reușește să îndeplinească obligațiile și responsabilitățile Contractuale aferente activităților, situațiilor sau părții de Lucrări pentru care a primit susținere de la terț. Dacă executantul nu reușește să îndeplinească obligațiile și responsabilitățile contractuale aferente activităților, situațiilor sau părții de lucrări pentru care a primit susținere de la terț, achizitorul va fi îndreptățit să notifice executantul și terțul susținător și să solicite remedierea situației prin implicarea terțului. Terțul susținător va despăgubi achizitorul pentru orice daune, pierderi și cheltuieli suportate de achizitor în cazul în care terțul susținător nu respectă obligațiile asumate prin angajamentul ferm sau îndeplinește aceste obligații în mod defectuos.

9.1.14. Semnalizarea șantierului și paza circulației publice

9.1.14.1. Atunci când lucrările afectează circulația publică, semnalizarea utilizării de către public trebuie să fie conformă cu reglementările în materie. Aceasta se realizează, sub controlul serviciilor competente, de către executant, aceasta din urmă având ca responsabilitate furnizarea și montarea de panouri și dispozitive de semnalizare.

9.1.14.2. Dacă execuția lucrărilor presupune devierea circulației, executantul este responsabil, în aceleași condiții, pentru executarea și întreținerea semnalizării la

extremitățile secțiunilor unde circulația este întreruptă și a semnalizării drumurilor deviate.

9.1.15. Menținerea rețelelor de comunicații și a debitului de apă

9.1.15.1. Executantul trebuie să conducă execuția potrivit instrucțiunilor date și a restricțiilor, în special a celor care fac referire la rețelele de comunicații și la debitul de apă, astfel încât să mențină în condiții normale de funcționare rețelele de orice natură care traversează șantierul.

9.1.15.2. În cazul în care executantul nu își îndeplinește obligațiile specificate mai sus și fără a încălca atribuțiile autorităților competente, achizitorul, pe cheltuiala executantului, poate să ia măsurile necesare înainte ca notificarea privind neîndeplinirea obligațiilor să producă efecte.

9.1.15.3. În caz de urgență sau pericol, aceste măsuri se vor lua fără notificare prealabilă.

9.1.15.4. Intervenția autorităților competente sau a achizitorului nu absolvă de responsabilități executantul.

9.1.16. Gestiunea deșeurilor pe șantier

9.1.16.1. Executantul, în termen de maxim **5 zile** de la semnarea contractului, va stabili, împreună cu achizitorul, printr-un acord scris, modul de transport al deșeurilor rezultate în urma lucrărilor executate și locul de depozitare al acestora.

9.1.16.2. Valorificarea sau eliminarea deșeurilor create prin lucrările, obiect al prezentului contract, intră în responsabilitatea achizitorului ca producător al deșeurilor și a executantului ca deținător al deșeurilor pe durata execuției lucrărilor.

9.1.16.3. Executantul, rămâne producătorul deșeurilor sale în privința ambalajelor produselor pe care le folosește și a celor rezultate din intervențiile sale.

9.1.16.4. Executantul efectuează tranzacțiile, prevăzute în legislație cu privire la colectarea, transportul, depozitarea, eventuala evacuare a deșeurilor rezultate ca urmare a lucrărilor ce fac obiectul prezentului contract, conform reglementărilor legale.

9.1.16.5. Pentru deșeurile periculoase, se vor utiliza formularele specifice legislației în vigoare.

9.1.16.6. Înainte de începerea lucrărilor, achizitorul, transmite executantului, toate informațiile pe care le consideră necesare pentru valorificarea și eliminarea deșeurilor, conform prevederilor legale.

9.1.16.7. Executantul va lua permanent măsuri pentru îndepărtarea materialelor neimplicate în lucrări .

9.1.16.8. Pe măsură ce lucrările avansează, executantul va degaja amplasamentul pus la dispoziție pentru execuția lucrărilor, de deșeurile rezultate.

9.1.17. – Până la semnarea contractului, executantul va prezenta achizitorului dovada accesului (dovada proprietății sau angajament ferm/precontract din partea unui terț), privind suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea de șantier;

10. Obligațiile achizitorului

10.1 - Achizitorul va comunica informațiile aflate în posesia sa, pe care executantul le poate solicita în mod rezonabil pentru executarea Contractului;

10.2 - La începerea lucrărilor achizitorul are obligația de a obține toate autorizațiile și avizele necesare execuției lucrărilor.

10.3 - (1) Achizitorul are obligația de a pune la dispoziția executantului, fără plată, dacă nu s-a convenit altfel, următoarele:

- a) amplasamentul lucrării, liber de orice sarcină;
- b) căile de acces rutier;
- c) terenurile de care executantul are nevoie pentru depozitarea definitivă sau provizorie a pământului excavat și a deșeurilor rezultate.

10.4 - Achizitorul are obligația de a pune la dispoziția executantului întreaga documentație necesară pentru execuția lucrărilor contractate, fără plată, la termenele stabilite prin graficul de execuție a lucrării.

10.5 - Achizitorul are obligația de a examina și măsura lucrările care devin ascunse în cel mult 2 zile de la notificarea executantului.

10.6 - Achizitorul este pe deplin responsabil de exactitatea documentelor și a oricăror alte informații furnizate executantului, precum și pentru dispozițiile și livrările sale.

11. Sancțiuni pentru neîndeplinirea culpabilă a obligațiilor

Nerespectarea obligațiilor asumate prin prezentul Contract de către una dintre Părți, în mod culpabil și repetat, dă dreptul Părții lezate de a considera Contractul reziliat de drept și de a pretinde plata de daune-interese.

11.1. Neîndeplinirea Obligațiilor de către Achizitor

11.1.1. - În cazul în care achizitorul nu onorează în mod nejustificat facturile, în termenul stabilit, de 30 de zile de la emiterea și acceptarea la plată a acestora, executantul are dreptul de a solicita plata de penalități de întârziere în cuantumul de **0,1%** din plata neefectuată pentru fiecare zi de întârziere, până la îndeplinirea efectivă a obligațiilor. Valoarea penalităților nu poate depăși valoarea sumei la care se aplică.

11.1.2. - În cazul în care neîndeplinirea obligațiilor nu este remediată în termenul stabilit, executantul poate suspenda execuția tuturor lucrărilor sau a unor părți ale acestora sau poate diminua ritmul execuției acestora, cu condiția de a nu crea prejudicii suplimentare executantului, mai mari decât întârzierea lucrărilor, prin suspendarea/diminuarea ritmului execuției lucrărilor și numai cu condiția notificării prealabile a executantului.

11.1.3. - În cazul în care neîndeplinirea obligațiilor nu este remediată în termenul stabilit la clauză, executantul poate, printr-o a doua notificare, să ceară rezilierea contractului.

11.2. Neîndeplinirea Obligațiilor de către Executant

11.2.1. - În cazul în care executantul nu își îndeplinește obligațiile asumate conform contractului, achizitorul poate emite o notificare cu referire la prezenta clauză, prin care să specifice obligațiile neîndeplinite și să solicite îndeplinirea acestora în cadrul unui termen de remediere de 14 (paisprezece) zile de la primirea notificării emise de către achizitor.

11.2.2. - În cazul în care, în termenul stabilit, executantul nu ia toate măsurile de remediere a neîndeplinirii obligațiilor, achizitorul poate solicita, printr-o a doua înștiințare emisă, să rezilieze unilateral contractul.

11.2.3. - Termenul în care achizitorul poate transmite cea de-a doua notificare este de 14 (paisprezece) zile de la expirarea termenului de remediere.

11.2.4. - În cazul în care, din vina sa exclusivă, executantul nu reușește să-și îndeplinească termenele asumate prin contract, atunci achizitorul este îndreptățit de a deduce penalități de **0,1%** din valoarea rămasă de executat a contractului, pentru fiecare zi de întârziere, până la îndeplinirea efectivă a obligațiilor.

Clauze specifice obligatorii

12. Garanția de bună execuție a contractului

12.1- Executantul se obligă să constituie garanția de bună execuție a contractului în cuantum de **5 %** din valoarea contractului fără TVA.

12.2. Garanția de bună execuție se constituie în conformitate cu prevederile **art. 154 alin.(4) din Legea nr. 98/2016** privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare astfel, într-una din următoarele modalități:

a) prin virament bancar în contul **RO48TREZ4775006XXX003667**, deschis la Trezoreria municipiului Reghin;

b) instrumente de garantare emise în condițiile legii, astfel:

(i) scrisori de garanție emise de instituții de credit bancare din România sau din alt stat;

(ii) scrisori de garanție emise de instituții financiare nebancare din România sau din alt stat pentru achizițiile de lucrări a căror valoare estimată este mai mică sau egală cu 40.000.000 lei fără TVA și respectiv pentru achizițiile de produse sau servicii a căror valoare estimată este mai mică sau egală cu 7.000.000 lei fără TVA;

(iii) asigurări de garanții emise:

- fie de societăți de asigurare care dețin autorizații de funcționare emise în România sau într-un alt stat membru al Uniunii Europene și/sau care sunt înscrise în registrele publicate pe site-ul Autorității de Supraveghere Financiară, după caz;

- fie de societăți de asigurare din state terțe prin sucursale autorizate în România de către Autoritatea de Supraveghere Financiară;

c) prin depunerea la casierie a unor sume în numerar dacă valoarea este **mai mică de 5.000 lei;**

d) prin rețineri succesive din sumele datorate pentru facturi parțiale;

e) prin combinarea a două sau mai multe dintre modalitățile de constituire prevăzute la lit. a) - c);

În cazul în care garanția de bună execuție se constituie prin **rețineri succesive** din sumele datorate pentru facturi parțiale, Prestatorul are obligația **de a deschide la unitatea Trezoreriei Statului din cadrul organului fiscal competent în administrarea acestuia**, în termen de maxim **5 zile lucrătoare** de la semnarea prezentului contract, **un cont de disponibil distinct la dispoziția achizitorului**. Suma inițială care se depune de către prestator în contul de disponibil astfel deschis nu trebuie să fie mai mică de **0,5 %** din prețul fără TVA a contractului, diferența până la **10 %** se va constitui prin rețineri succesive din facturile fiscale, emise și acceptate pentru plată.

În cazul în care unitatea/instituția care a eliberat garanția de bună de execuție intră în procedura de faliment, prestatorul are obligația ca în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la pronunțarea stării de faliment să reconstituie garanția de bună execuție la o altă unitate/instituție.

12.3 - Perioada de valabilitate a garanției de bună execuție va fi de la data constituirii acesteia, conform prevederilor prezentei clauze, până la data recepției finale. Termenul de valabilitate al garanției de bună execuție poate fi compus din mai multe perioade succesive mai scurte, cu condiția ca termenul total de valabilitate să acopere întreaga perioadă antemenționată (până la data recepției finale).

12.4 - În situația în care părțile convin prelungirea termenului de execuție a lucrării contractate, pentru orice motiv (inclusiv forța majoră), executantul are obligația de a prelungi valabilitatea garanției de bună execuție.

12.5 - Garanția de bună execuție ce se va prelungi va fi valabilă de la data expirării celei inițiale pe perioada de prelungire a termenului de execuție, până la semnarea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor. Prevederile referitoare la faptul că durata totală a garanției de bună execuție trebuie să fie până la data recepției finale rămân aplicabile.

12.6 - Achizitorul se obligă să elibereze garanția pentru participare și să emită ordinul de începere a contractului numai după ce executantul a făcut dovada constituirii garanției de bună execuție.

12.7 - Executantul se va asigura că garanția de bună execuție este valabilă și în vigoare până la execuția și terminarea lucrărilor executate, precum și ulterior, până la data întocmirii procesului verbal de recepție finală a lucrărilor. În acest sens, cu 10 zile înainte de data expirării garanției, executantul are obligația de a preda achizitorului dovada prelungirii valabilității acesteia.

12.8 - Achizitorul este îndreptățit să emită pretenții și să rețină garanția de bună execuție a contractului, în următoarele situații, dar nelimitându-se doar la acestea:

(a) Executantul nu reușește să prelungească valabilitatea garanției de bună execuție, așa cum este descris în paragraful anterior, situație în care achizitorul poate revendica întreaga valoare a garanției;

(b) Executantul nu demarează execuția lucrărilor de remediere a defectiunilor apărute, în termen de 10 zile de la primirea solicitării din partea achizitorului privind remedierea defectiunii, situație în care achizitorul poate revendica întreaga valoare a garanției de bună execuție;

(c) Executantul nu își execută, execută cu întârziere sau execută necorespunzător obligațiile asumate prin prezentul contract, situație în care achizitorul poate revendica întreaga valoare a garanției de bună execuție;

(d) se creează circumstanțe care să îndreptățescă achizitorul să rezilieze contractul, potrivit prevederilor contractului referitoare la Clauza de reziliere a contractului, indiferent dacă s-a trimis sau nu înștiințare de reziliere, situație în care achizitorul poate revendica întreaga valoare a garanției de bună execuție.

Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției de bună execuție, achizitorul are obligația de a notifica acest lucru executantului, precizând totodată obligațiile care nu

au fost respectate.

12.9 - În cazul în care contractantul este o asocierie de operatori economici, instrumentul de garantare va fi emis pe numele asocierii și va cuprinde mențiunea expresă că instrumentul de garantare acoperă în mod similar toți membrii asocierii, cu nominalizarea acestora, emitentul instrumentului de garantare declarând că va plăti din garanția de bună execuție sumele prevăzute de dispozițiile legale și contractuale în situația în care oricare dintre membrii asocierii nu își îndeplinește obligațiile asumate prin contract.

12.10 - Achizitorul se obligă să restituie garanția de bună execuție în termen de 14 zile de la data semnării proceselor verbale de recepție finală a lucrărilor de împăduriri.

12.11 - Neconstituirea garanției de bună execuție în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării contractului, va conduce la reținerea garanției de participare, în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (1) litera b) din HG 395/2016.

12.12 - În orice situație în care achizitorul este îndreptățit la despăgubiri, poate reține aceste despăgubiri din orice sume datorate executantului sau poate executa garanția de bună execuție.

13. Începerea și execuția lucrărilor

13.1– (1) Ordinul de **începere a lucrărilor** se va emite în termen de maxim **5 (cinci)** zile de la data constituirii garanției de bună execuție;

(3) Executantul are obligația de a **începe lucrările** în termen de maxim **10 (zece)** zile de la **primirea ordinului** în acest sens din partea achizitorului.

(4) **Predarea amplasamentului** se va face în termen de maxim **5 (cinci)** zile de la data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.

(5) În vederea predării amplasamentului, achizitorul, prin reprezentantul său împuternicit, va emite ordin scris de începere a lucrării prin care va solicita prezentarea executantului în vederea predării amplasamentului, semnării procesului verbal de predare- primire și începerea execuției lucrării.

(6) Executantul are obligația de a prelua amplasamentul, de a semna procesul verbal de predare primire cel mai târziu la expirarea termenului prevăzut la clauza 13.1. alin. (2), sub sancțiunea perceperii de penalități pentru fiecare zi de întârziere în cuantum de **0,01 %** din valoarea contractului, fără TVA.

(7) Executantul nu datorează penalități pentru nepreluarea amplasamentului, în termenul prevăzut la clauza 13.1. alin.(2), dacă acest fapt se datorează vinei achizitorului (inclusiv netransmiterea ordinului de începere a lucrării), sau unui caz de forță majoră.

(8) Neprezentarea executantului în vederea preluării amplasamentului și începerea executării lucrării contractate în termen de **5** zile de la data expirării termenului prevăzut la clauza 13.1. alin. (2), atrage rezilierea contractului cu consecința reținerii garanției de bună execuție și, suplimentar, plata de daune-interese pentru diferența dintre valoarea garanției de bună execuție constituită și cuantumul prejudiciului efectiv cauzat achizitorului. Rezilierea intervine de drept fără punere în întârziere și fără a fi necesar îndeplinirea vreunei alte formalități.

(8) Consecințele menționate la clauza 13.1. alin. (6) nu se vor produce în cazul în care depășirea termenului se datorează vinei achizitorului (inclusiv netransmiterea ordinului de începere a lucrării) sau unui caz de forță majoră.

13.2 - (1) Serviciile și lucrările trebuie să se deruleze conform graficului general de prestare/ execuție și să fie terminate la data stabilită.

(2) Executantul va prezenta, la cererea achizitorului, după semnarea contractului, graficul de execuție de detaliu, alcătuit în ordinea tehnologică de execuție. În cazul în care, după opinia achizitorului, pe parcurs, desfășurarea lucrărilor nu concordă cu graficul general de prestare/execuție a serviciilor/lucrărilor, la cererea achizitorului, executantul va prezenta un grafic revizuit, în vederea terminării lucrărilor la data prevăzută în contract. Graficul revizuit nu îl va scuti pe executant de nici una dintre îndatoririle asumate prin contract.

(3) În cazul în care executantul întârzie începerea lucrărilor, terminarea pregătirilor sau dacă nu își îndeplinește îndatoririle prevăzute la pct. 13.2 alin.(2), achizitorul este îndreptățit să-i fixeze executantului un termen până la care activitatea să intre în normal și să îl avertizeze că, în cazul neconformării, la expirarea termenului stabilit îi va rezilia contractul.

13.3 - (1) Achizitorul are dreptul de a supraveghea desfășurarea execuției lucrărilor și de a stabili conformitatea lor cu specificațiile din anexele la contract. Părțile contractante au obligația de a notifica, în scris, una celeilalte, identitatea reprezentanților lor atestați profesional pentru acest scop, și anume responsabilul tehnic cu execuția din partea executantului și dirigintele de șantier sau, dacă este cazul, altă persoană fizică sau juridică atestată potrivit legii, din partea achizitorului.

(2) Executantul are obligația de a asigura accesul reprezentantului achizitorului la locul de muncă, în ateliere, depozite și oriunde își desfășoară activitățile legate de îndeplinirea obligațiilor asumate prin contract, inclusiv pentru verificarea lucrărilor ascunse.

13.4 - (1) Materialele trebuie să fie de calitate prevăzută în documentația de execuție; verificările și testările materialelor folosite la execuția lucrărilor, precum și condițiile de trecere a recepției provizorii și a recepției finale (calitative) sunt descrise în anexa/anexele la contract.

(2) Executantul are obligația de a asigura instrumentele, utilajele și materialele necesare pentru verificarea, măsurarea și testarea lucrărilor. Costul probelor și încercărilor, inclusiv manopera aferentă acestora, revin executantului.

(3) Probele neprevăzute și comandate de achizitor pentru verificarea unor lucrări sau materiale puse în operă vor fi suportate de executant dacă se dovedește că materialele nu sunt corespunzătoare calitativ sau că manopera nu este în conformitate cu prevederile contractului. În caz contrar, achizitorul va suporta aceste cheltuieli.

13.5 - (1) Executantul are obligația de a nu acoperi lucrările care devin ascunse, fără aprobarea achizitorului.

(2) Executantul are obligația de a notifica achizitorului, ori de câte ori astfel de lucrări, inclusiv fundațiile, sunt finalizate, pentru a fi examinate și măsurate.

(3) Executantul are obligația de a dezveli orice parte sau părți de lucrare, la dispoziția achizitorului, și de a reface această parte sau părți de lucrare, dacă este cazul.

(4) În cazul în care se constată că lucrările sunt de calitate corespunzătoare și au fost executate conform documentației de execuție, atunci cheltuielile privind

dezvelirea și refacerea vor fi suportate de către achizitor, iar în caz contrar, de către executant.

13.6 - Executantul trebuie să notifice achizitorului și Inspectoratul de Stat în Construcții data începerii efective a lucrărilor.

13.7 - Costurile pentru consumul de utilități, precum și cel al contoarelor sau al altor aparate de măsurat se suportă de către executant.

14. Întârzierea și sistarea lucrărilor

14.1- În cazul în care:

- i) volumul sau natura lucrărilor neprevăzute; sau
 - ii) condițiile climaterice excepțional de nefavorabile (orice desfășurare de forțe ale naturii care afectează șantierul și/sau lucrările, care a fost imprevizibilă sau împotriva căreia unui executant cu experiență nu i se poate cere să fi luat măsuri de prevenire corespunzătoare) sau
 - iii) oricare alt motiv de întârziere care nu se datorează executantului și nu a survenit prin încălcarea contractului de către acesta, îndreptățesc executantul de a solicita prelungirea termenului de execuție a lucrărilor sau a oricărei părți a acestora, atunci, prin consultare, părțile vor stabili:

(1) orice prelungire a duratei de execuție la care executantul are dreptul;

(2) totalul cheltuielilor suplimentare, care se va adăuga la prețul contractului.

14.2 - Fără a prejudicia dreptul executantului prevăzut în clauza 11.2, acesta are dreptul de a sista lucrările sau de a diminua ritmul execuției dacă achizitorul nu plătește în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la clauza 17.1, în acest caz va notifica, în scris acest fapt achizitorului. Imediat ce achizitorul își onorează restanța, executantul va relua executarea lucrărilor în cel mai scurt timp posibil.

15. Încetarea și rezilierea contractului

15.1- În situația în care, în termen de 10 zile lucrătoare de la data comunicării ordinului administrativ de începere a lucrărilor, executantul nu s-a mobilizat și nu a demarat execuția lucrărilor prevăzute în contract, achizitorul poate, fie să acorde un termen de 10 zile lucrătoare de la data notificării, fie, prezentul contract va înceta de drept de la data comunicării Declarației de rezoluțiune (art.1552 Cod civil).

15.2 - Încetarea prezentului contract de lucrări, în condițiile art.15.1 nu va produce niciun fel de efecte asupra altor drepturi ale achizitorului și executantului, dobândite în baza acestuia, în situația în care contractul încetează.

15.3 – Suplimentar, față de cauza de încetare definită la art.15.1, achizitorul poate rezilia contractul cu efecte depline după acordarea unui preaviz de 5 zile executantului, fără necesitatea unei alte formalități și fără intervenția vreunei autorități sau instanțe de judecată, în oricare dintre situațiile următoare, dar nelimitându-se la acestea:

- a) executantul nu execută contractul în conformitate cu obligațiile asumate;
- b) executantul refuză sau omite să ducă la îndeplinire dispozițiile emise de către achizitor sau de către reprezentantul sau autorizat;
- d) executantul cesionează contractul sau subcontractează fără a avea acordul scris

al achizitorului;

- e) executantul face obiectul unei proceduri de dizolvare, și-a suspendat activitatea, sau se află într-o situație asemănătoare rezultând dintr-o procedura similară reglementată de legislația sau reglementările la nivel național;
- f) executantul a fost condamnat pentru o infracțiune în legătura cu exercitarea profesiei, printr-o hotărâre judecătorească definitivă;
- g) executantul se află în culpa profesională gravă ce poate fi dovedită prin orice mijloc de probă pe care achizitorul îl poate justifica;
- h) împotriva executantului a fost pronunțată o hotărâre având autoritate de lucru judecat cu privire la fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală în dauna intereselor financiare ale CE;
- j) are loc orice modificare organizațională care implica o schimbare cu privire la personalitatea juridică, natura sau controlul executantului, cu excepția situației în care asemenea modificări sunt înregistrate într-un act adițional la prezentul contract;
- k) apariția oricărei alte incapacități legale care să împiedice executarea contractului;
- l) executantul nu furnizează garanțiile sau asigurările solicitate, sau persoana care furnizează garanția sau asigurarea nu este în măsură să își îndeplinească angajamentele.
 - m) executantul sau oricare din subcontractanții săi, personalul, experții, agenții sau subordonații săi se oferă să dea, ori sunt de acord să ofere ori să dea, sau dau oricărei persoane, mită, bunuri în dar, facilități ori comisioane, în scopul de a determina ori recompensa îndeplinirea sau neîndeplinirea oricărui act sau fapt privind prezentul contract sau orice alt contract încheiat cu achizitorul, ori pentru a favoriza sau defavoriza orice persoană în legătura cu prezentul contract sau cu orice alt contract încheiat cu acesta.
 - n) executantul nu-și menține independența și nu întreprinde toate măsurile necesare pentru evitarea oricărui contact care ar putea să-i compromită independența ori pe cea a personalului său, salariat sau contractat, inclusiv conducerea și salariații din teritoriu, ceea ce ar putea genera un conflict de interese.

15.4 - Dacă achizitorul reziliază contractul, va fi îndreptățit să recupereze de la executant, fără a renunța la celelalte remedii la care este îndreptățit în baza acestuia, orice pierdere sau prejudiciu suferit până la un nivel egal cu valoarea contractului.

15.5 – În cazul rezilierii contractului, achizitorul va întocmi situația lucrărilor efectiv executate, inventarul materialelor, utilajelor și lucrărilor provizorii, după care se vor stabili sumele care urmează să le plătească în conformitate cu prevederile contractului, precum și daunele pe care trebuie să le suporte executantul din vina căruia s-a reziliat contractul.

15.6 – În cazul prevăzut la art. 15.5, achizitorul va convoca în maxim 5 zile de la data rezilierii contractului, comisia de recepție, care va efectua recepția cantitativă și calitativă a lucrărilor executate.

15.7 - Oricare dintre părți încalcă prevederile contractului, prin neîndeplinirea unei/unor obligații care îi revin potrivit acestuia, partea prejudiciată prin încălcare, după caz, achizitorul sau executantul, va fi îndreptățită la următoarele remedii:

- a) despăgubiri și/sau
- b) rezilierea contractului.

15.8- Despăgubirile pot fi:

- a) despăgubiri generale sau
- b) penalități contractuale.

15.9 - În orice situație în care achizitorul este îndreptățit la despăgubiri, poate reține aceste despăgubiri din orice sume datorate executantului sau poate executa garanția de bună execuție, în conformitate cu prevederile art. 13.

15.10 – După rezilierea contractului, achizitorul poate decide continuarea execuției lucrărilor, cu respectarea prevederilor legale privind achizițiile publice;

15.11 – Achizitorul are dreptul de a rezilia unilateral contractul de achiziție publică, urmare unor decizii ale Curții Europene de Justiție sau în cazul în care executantul se regăsește într-una dintre situațiile de excludere;

15.12 - Cazuri specifice de încetare a contractului:

15.11.1 - Fără a aduce atingere dispozițiilor dreptului comun privind încetarea contractelor sau dreptului achizitorului de a solicita constatarea nulității absolute a contractului de achiziție publică, în conformitate cu dispozițiile dreptului comun, achizitorul are dreptul de a denunța unilateral contractul de achiziție publică, în perioada de valabilitate a acestuia, în una dintre următoarele situații:

- a) contractantul se afla, la momentul atribuirii contractului, în una dintre situațiile care ar fi determinat excluderea sa din procedura de atribuire, potrivit prevederilor art. 164 – 167 din Legea 98/2016;

- b) contractul nu ar fi trebuit să fie atribuit contractantului respectiv, având în vedere o încălcare gravă a obligațiilor care rezultă din legislația europeană relevantă și care a fost constatată printr-o decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

15.11.2 - Prezentul contract poate înceta prin acordul partilor.

16. Finalizarea lucrărilor

16.1 - Ansamblul lucrărilor sau, dacă este cazul, oricare parte a lor, prevăzut a fi finalizat într-un termen stabilit prin graficul de execuție, trebuie finalizat în termenul convenit, termen care se calculează de la data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.

16.2 - (1) La finalizarea lucrărilor, executantul are obligația de a notifica, în scris, achizitorului că sunt îndeplinite condițiile de recepție, solicitând acestuia convocarea comisiei de recepție.

(2) Pe baza situațiilor de lucrări executate confirmate și a constatărilor efectuate pe teren, achizitorul va aprecia dacă sunt întrunite condițiile pentru a convoca comisia de recepție. În cazul în care se constată că sunt lipsuri sau deficiențe, acestea vor fi notificate executantului, stabilindu-se și termenele pentru remediere și finalizare. După constatarea remedierii tuturor lipsurilor și deficiențelor, la o nouă solicitare a executantului, achizitorul va convoca comisia de recepție.

16.3 - Comisia de recepție are obligația de a constata stadiul îndeplinirii contractului prin corelarea prevederilor acestuia cu documentația de execuție și cu reglementările în vigoare. În

funcție de constatările făcute, achizitorul are dreptul de a aproba sau de a respinge recepția.

16.4 - Recepțiile se vor efectua la terminarea lucrărilor și la expirarea perioadei de garanție a lucrării.

17. Perioada de garanție acordată lucrărilor – Nu este cazul

18. Modalități de plată

18.1 – Achizitorul nu acordă avans în vederea execuției lucrărilor.

18.2 -Plata facturilor va fi efectuată de către achizitor în termen de maxim 5 zile după virarea sumelor necesare de către coordonatorul de investiții pentru Planul Național de Redresare și Reziliență.

18.3 - Contractul nu va fi considerat terminat până când procesul-verbal de recepție finală nu va fi semnat de către comisia de recepție, care confirmă că lucrările au fost executate conform contractului. Recepția finală va fi efectuată conform prevederilor legale, după expirarea perioadei de garanție. Plata ultimelor sume datorate executantului pentru lucrările executate nu va fi condiționată de eliberarea certificatului de recepție finală.

19. Actualizarea prețului contractului

19.1 - În conformitate cu prevederile art. 222² alin. (9) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de prevederile art. 3 alin. (4) din OUG nr. 47/2022 privind ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru, cu modificările și completările ulterioare, în vederea ajustării valorii solicitării de plată, se utilizează următoarea formulă:

$$Va = Vo \times [(1 - p - a) \times ICCn / ICC \text{ data referință} + (p + a)],$$

unde:

- **Va** reprezintă valoarea ajustată a solicitării de plată,
- **Vo** reprezintă valoarea solicitării de plată conform prețurilor prevăzute în oferta care a stat la baza încheierii contractului/acordului-cadru,
 - **a** reprezintă valoarea procentuală a plății în avans determinată ca raport dintre valoarea avansului primit și nerestituit/nejustificat și prețul contractului,
 - **p** reprezintă valoarea procentuală a profitului determinată ca raport dintre valoarea profitului exprimată valoric și prețul contractului,
 - **ICCn** reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii solicitării de plată, iar ICC data referință reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii anterioare datei- limită de depunere a ofertei, conform documentației de atribuire sau documentelor aferente realizării achiziției directe.

Deoarece, în conformitate cu prevederile art. 18.1, Achizitorul nu acordă avans în vederea execuției lucrărilor, valoarea indicelui "a" din formula de mai sus, va avea valoarea zero.

20. Asigurări

20.1 - (1) Executantul are obligația de a încheia, înainte de începerea lucrărilor, o

asigurare ce va cuprinde toate riscurile ce ar putea apărea privind lucrările executate, utilajele, instalațiile de lucru, echipamentele, materialele pe stoc, personalul propriu și reprezentanții împuterniciți să verifice, să testeze sau să recepționeze lucrările, precum și daunele sau prejudiciile aduse către terțe persoane fizice sau juridice.

(2) Asigurarea se va încheia cu o agenție de asigurare. Contravaloarea primelor de asigurare va fi suportată de către executant din capitolul „Cheltuieli indirecte”.

(3) Executantul are obligația de a prezenta achizitorului, ori de câte ori i se va solicita, polița sau polițele de asigurare și recipisele pentru plata primelor curente (actualizate).

(4) Executantul are obligația de a se asigura că subexecutanții au încheiat asigurări pentru toate persoanele angajate de ei. El va solicita subexecutanților să prezinte achizitorului, la cerere, polițele de asigurare și recipisele pentru plata primelor curente (actualizate).

20.2 - Achizitorul nu va fi responsabil pentru nici un fel de daune-interese, compensații plătitibile prin lege, în privința sau ca urmare a unui accident sau prejudiciu adus unui muncitor sau altei persoane angajate de executant, cu excepția unui accident sau prejudiciu rezultând din vina achizitorului, a agenților sau a angajaților acestuia.

21. Sănătatea și securitatea muncii

21.1 - Executantul va numi un responsabil care va răspunde pentru securitatea și prevenirea accidentelor pe șantier. Această persoană trebuie să fie calificată pentru o astfel de răspundere și să aibă autoritatea de a emite dispoziții și de a lua măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor.

21.2 - Pe parcursul execuției lucrărilor, executantul are obligația de a sprijini activitatea persoanei responsabile cu prevenirea accidentelor, în scopul exercitării răspunderii și autorității sale.

21.3 - Executantul poartă întreaga răspundere în cazul producerii accidentelor de muncă, evenimentelor și incidentelor periculoase, îmbolnăvirilor profesionale generate sau produse de echipamentele tehnice (utilaje, instalații etc.) procedee tehnologice utilizate sau, de către lucrătorii săi și cei aparținând societăților care desfășoară activități pentru acesta (subcontractanți), în conformitate cu prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și a Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 319/2006 aprobate prin H.G. nr. 1425/2006, precum și orice modificare legislativă apărută pe timpul desfășurării contractului.

21.4 - În cazul producerii unor accidente de muncă, evenimente sau incidente periculoase în activitatea desfășurată de executant, acesta va comunica și cerceta accidentul de muncă, evenimentul, conform prevederilor legale pe care îl va înregistra la Inspectoratul Teritorial de Muncă pe raza căruia s-a produs.

21.5 - Executantul va păstra un registru și va întocmi rapoarte privind sănătatea, securitatea și facilitățile sociale ale persoanelor, conform cerințelor persoanei autorizate de achizitor.

21.6 - Achizitorul va înregistra numai evenimentele produse propriilor angajați.

21.7 - Achizitorul nu va fi responsabil pentru niciun fel de daune – interese, compensații plătibile prin lege, în privința sau ca urmare a unui accident sau prejudiciu adus unui muncitor sau altei persoane angajate de executant sau subcontractant.

22. Amendamente (modificarea clauzelor contractuale)

22.1. În scopul interpretării Contractului, aplicarea directă a prevederilor Condițiilor Contractuale sau ale Cerințelor achizitorului, stabilite de la semnarea Contractului și care nu presupune ca vreo hotărâre să fie luată de către Achizitor, Supervisor sau Executant în legătură cu oportunitatea modificării în cauză, nu reprezintă o Modificare. Pentru evitarea oricărui dubiu:

(a) modificarea de către Executant a proiectului său, inclusiv corectarea de către Executant a unei erori de proiectare, nu reprezintă o Modificare, cu condiția să nu aducă modificări Cerințelor Achizitorului sau proiectului sau schiței de proiect din Oferta tehnică;

(b) aplicarea prevederilor subclauzei 22.4 sau 22.11 [Propunere de Modificare inițiată de către Executant] reprezintă Modificări.

22.2. Orice Modificare va fi aprobată printr-un Ordin Administrativ sau printr-un act adițional la Contract. Orice Modificare a Condițiilor Contractuale va fi aprobată doar prin act adițional la Contract. Doar Modificările nesubstanțiale în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice pot fi aprobate printr-un Ordin Administrativ.

22.3. În cazul în care, ca urmare a aplicării directe a prevederilor Condițiilor Contractuale sau ale Cerințelor Achizitorului în condițiile prevăzute la subclauza 22.1 sau a aprobării unei Modificări nesubstanțiale în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice, este necesară încheierea unui act adițional la Contract al cărui singurul scop este de a mări Prețul Contractului astfel încât plățile aferente să poată fi efectuate, Achizitorul va transmite Executantului actul adițional și Executantul îl va returna, semnat, Achizitorului în termen de 10 zile de la transmitere. Semnarea unui asemenea act adițional de către Executant nu va prejudicia orice alt drept al Executantului. În cazul în care Executantul nu returnează un asemenea act adițional semnat în termen de 10 zile de la transmitere de către Achizitor, Executantul este decăzut din dreptul de a beneficia de orice plată suplimentară pe care aplicarea directă a prevederilor Condițiilor Contractuale sau ale Cerințelor Achizitorului sau aprobarea Modificării nesubstanțiale în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice ar fi putut să o genereze.

22.4. Oricând înainte de aprobarea Recepției la terminarea lucrărilor, Supervisorul poate aproba prin Ordin Administrativ o Modificare pentru orice parte a Lucrărilor, cu condiția ca această Modificare să fie nesubstanțială în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice și să fie aprobată în prealabil de către Achizitor. O asemenea Modificare poate include modificări ale Cerințelor Achizitorului, ale Documentelor Executantului sau ale Lucrărilor.

Procedura de elaborare și aprobare a Ordinului Administrativ de Modificare va fi conformă cu prevederile prezentei clauze.

22.5. Executantul este responsabil pentru orice majorare sau reducere a unei cantități de lucrări real executate față de cele indicate în listele de cantități parte a Documentelor Executantului, cu excepția cazului în care o asemenea majorare sau reducere este cauzată de o Modificare. Cu excepția acestui caz, Valoarea Contractului

nu va fi afectată de vreo majorare sau reducere a cantităților real executate față de cele indicate în listele de cantități parte a Documentelor Executantului.

22.6. Înainte de emiterea unui Ordin Administrativ de Modificare, Supervisorul va notifica Executantul cu privire la natura și forma Modificării considerate. Executantul, în termenul prevăzut în notificarea Supervisorului, va transmite Supervisorului o propunere scrisă ce va conține, în raport cu această modificare:

- (a) o descriere a activităților ce vor fi implementate sau a măsurilor ce vor fi luate și a programului de execuție aferent;
- (b) orice ajustare necesară a Duratei de Execuție sau a oricăror obligații ale Executantului rezultate din acest Contract; și
- (c) orice ajustare a Valorii Contractului, conform regulilor prevăzute în prezenta clauză, și a Graficului de Eșalonare a Plăților.

22.7. Supervisorul, pentru toate Modificările considerate conform prezentei clauze, va stabili ajustarea Valorii Contractului aferentă unor lucrări suplimentare sau la care se renunță în baza următoarelor principii:

- (a) elemente similare și relevante din Contract, dacă există;
- (b) estimări rezonabile de Costuri la care se adaugă cota de profit declarată explicit de către Executant în oferta care a stat la baza semnării contractului; și
- (c) prețuri de piață.

22.8. În procesul de elaborare a Ordinului Administrativ și a Deciziilor sale aferente, Supervisorul va lua în considerare elementele de prețuri și defalcările prezentate, precum și propunerea transmisă de către Executant în conformitate cu prevederile subclauzei 22.6, dar nu va avea nicio obligație în raport cu acestea.

Supervisorul se va consulta cu Achizitorul cu privire la proiectul de Modificare și la încadrarea Modificării ca fiind nesubstanțiale în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice. De asemenea, Supervisorul se va consulta cu Achizitorul cu privire la impactul proiectul de Modificare asupra autorizației de construire.

22.9. Ordinul Administrativ de aprobare a Modificării va include cel puțin următoarele:

- (a) orice modificare relevantă a Cerințelor Achizitorului, Documentelor Executantului sau ale Lucrărilor;
- (b) orice modificare relevantă a Programului de Execuție;
- (c) Decizia Supervisorului privind orice ajustare (prelungire sau reducere) a Duratei de Execuție aferentă Modificării;
- (d) Decizia Supervisorului privind orice ajustări ale Valorii Contractului și ale Graficului de Eșalonare a Plăților, aferente Modificării.

22.10. La primirea Ordinului Administrativ de Modificare, Executantul va pune în aplicare Modificarea fără întârziere, dar fără a prejudicia dreptul Executantului de a emite o notificare de dezacord cu privire la Decizia Supervisorului. Executantul nu va executa nici o lucrare fără o autorizație de construire valabilă (inclusiv, dacă este cazul, o nouă autorizație de construire pentru Lucrările modificate).

22.11. Propunere de Modificare inițiată de către Executant

Executantul poate transmite oricând Supervizorului o propunere scrisă care (în opinia Executantului), dacă va fi aprobată,

- (i) va urgenta terminarea Lucrărilor,
- (ii) va reduce costul execuției, întreținerii și exploatării Lucrărilor,
- (iii) va îmbunătăți eficiența sau valoarea lucrărilor finalizate sau
- (iv) din alte considerente va fi în avantajul Achizitorului.

Însă, Executantul nu va transmite nicio propunere care ar afecta caracteristicile imperative ale Lucrărilor, stabilite în Cerințele Achizitorului, cu excepția cazului (și în măsura) în care există erori în aceste caracteristici imperative.

Propunerea va fi elaborată pe cheltuiala Executantului și va include elementele enumerate în subclauza 22.6, precum și următoarele elemente, fără a fi în mod necesar limitate la acestea:

- (a) măsura în care propunerea corespunde sau nu cu prevederile Contractului (inclusiv Cerințele Achizitorului și proiectul sau schița de proiect din Oferta tehnică);
- (b) măsura în care propunerea corespunde sau nu cu prevederile actului de reglementare în domeniul mediului;
- (c) măsura în care propunerea corespunde sau nu cu prevederile autorizației de construire (dacă există).

Orice document emis de Executant, altfel decât rezultând

- (i) dintr-o Modificare aprobată sau

- (ii) dintr-o instrucțiune sau Decizie a Supervizorului și care, dacă ar fi implementat, ar rezulta într-o Modificare față de prevederile Contractului, va fi considerat ca fiind o propunere emisă în conformitate cu prevederile prezentei subclauze. Orice propunere care ar constitui o Modificare substanțială în sensul Legii în domeniul achizițiilor publice va fi respinsă.

Executantul va fi pe deplin responsabil pentru orice propunere făcută potrivit acestei subclauze, inclusiv pentru perioadele necesare pentru elaborarea, revizuirea și/sau aprobarea propunerii și, dacă este cazul, obținerea unui act de reglementare în domeniul mediului nou sau revizuit și a unei autorizații de construire noi sau revizuite. Executantul nu va fi îndreptățit la nicio prelungire a Duratei de Execuție sau la plata unor costuri suplimentare.

O propunere făcută potrivit prevederilor prezentei subclauze va fi aprobată prin Ordin Administrativ de Modificare și prevederile subclauzelor de la 22.7 la 22.10 se vor aplica în mod corespunzător.

22.12. Executantul va notifica Achizitorul cu privire la orice modificare a contului său bancar. Achizitorul va avea dreptul să se opună modificării contului bancar al Executantului în cazurile în care modificarea respectivă ar ridica dubii cu privire la beneficiarul real și/sau din alte motive legate de combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului.

22.13. Prin excepție de la prevederile prezentei clauze, dacă Supervizorul constată că a survenit o situație de urgență ce poate afecta în mod direct și imediat siguranța vieții, a Lucrărilor sau a unor proprietăți învecinate, acesta poate, fără aprobarea prealabilă a Achizitorului, să dispună Executantului să execute lucrări sau să facă toate cele necesare, în opinia Supervizorului, pentru a anula sau reduce riscul și fără a-l exonera pe Executant de obligațiile asumate prin Contract. Executantul se va conforma imediat

acestor instrucțiuni primite de la Supervizor.

22.14 - Actualizarea graficului de execuție se poate face pe baza unei notificări, însoțită de o justificare adecvată, care va deveni anexă la prezentul contract, după aprobarea achizitorului.

22.15. - Riscul diferentelor cantitative si valorice rezultate din remasuratori este transferat catre contractant;

22.16. - La încetarea anticipată a contractului de achiziție publică, contractantul principal are obligația de a cesiona autorității contractante contractele încheiate cu subcontractanții acestuia. În această situație contractantul cu care autoritatea contractantă a încheiat inițial contractul de achiziție publică, va fi înlocuit de un nou contractant, în persoana unuia dintre subcontractanți sau a asocierii acestora.

23. Subcontractanți

23.1 - Executantul are obligatia de a incheia contracte cu subcontractantii desemnati, in aceleasi conditii in care el a semnat contractul cu achizitorul.

23.2 - (1) Executantul are obligatia de a prezenta la incheierea contractului toate contractele incheiate cu subcontractantii desemnati.

(2) Lista subcontractantilor, cu datele de identificare ale acestora se constituie in anexe la contract.

(3) Nominalizarea de noi subcontractanti pe parcursul derularii contractului este posibila doar cu acordul achizitorului si nu trebuie să conducă la modificarea substantial a contractului in sensul art. 221 din legea 98/2016. Executantul va încheia un contract cu subcontractantul în aceleași condiții în care el a semnat contractul cu achizitorul.

23.3 - (1) Executantul este pe deplin raspunzator fata de achizitor de modul in care indeplineste contractul. Subcontractarea nu diminuează răspunderea contractantului în ceea ce privește modul de îndeplinire a viitorului contract de achiziție public.

(2) Subcontractantul este pe deplin raspunzator fata de executant de modul in care isi indeplineste partea sa din contract.

23.4 - Executantul nu are dreptul de a inlocui subcontractantii nominalizati in cazul in care inlocuirea acestora conduce la modificarea propunerii tehnice sau financiare, anexa la prezentul contract. Inlocuirea subcontractantilor se poate face doar cu acordul autoritatii contractante.

23.5 - Executantul va raspunde pentru actele si faptele subcontractantilor sai si ale expertilor, agentilor, salariatilor acestora, ca si cum ar fi actele sau faptele sale. Acceptarea de catre achizitor a subcontractarii oricarei parti a prezentului contract nu va elibera executantul de niciuna dintre obligatiile sale din prezentul contract.

23.6 - Executantul are obligatia atunci când se introduc noi subcontractanți, de a prezenta contractele încheiate între contractant și subcontractant/subcontractanți declarați ulterior, astfel încât activitățile ce revin acestora, precum și sumele aferente prestațiilor, să fie cuprinse în contractul de achiziție public. Contractele trebuie să fie în concordanță cu oferta și se vor constitui în anexe la contractul de achiziție publică. Contractantul are obligația de a notifica

autorității contractante orice modificări ale subcontractanților pe durata contractului de achiziție publică.

23.7 - Contractantul are dreptul de a implica noi subcontractanți, pe durata executării contractului de achiziție publică, cu condiția ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o modificare substanțială a contractului de achiziție publică, în condițiile art. 221 din Legea 98/2016. În situația modificării subcontractanților, contractantul va transmite autorității contractante informațiile referitoare la numele, datele de contact și reprezentanții legali ai noilor subcontractanți și va obține acordul autorității contractante privind noi subcontractanți implicați ulterior în executarea contractului. Atunci când înlocuirea sau introducerea unor noi subcontractanți are loc după atribuirea contractului, aceștia transmit certificatele și alte documente necesare pentru verificarea inexistenței unor situații de excludere și a resurselor/capabilităților corespunzătoare părții lor de implicare în contractul care urmează să fie îndeplinit

23.8 - (1) Autoritatea contractantă solicită contractantului, cel mai târziu la momentul începerii executării contractului, să îi indice numele, datele de contact și reprezentanții legali pentru furnizori și pentru subcontractanții subcontractanților contractantului sau subcontractanții aflați pe niveluri subsecvente ale lanțului de subcontractare, implicați în executarea contractului de achiziție publică, în măsura în care aceste informații sunt cunoscute la momentul respectiv.

(2) Contractantul are obligația de a notifica autorității contractante orice modificări ale informațiilor prevăzute la art 23.8, pe durata contractului de achiziție publică.

(3) Contractantul are dreptul de a implica noi furnizori și/sau subcontractanți conform art 23.8 alin 1, pe durata executării contractului de achiziție publică, cu condiția ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o modificare substanțială a contractului de achiziție publică, în condițiile art. 221 din Legea nr. 98/2016.

(4) În situația prevăzută la 23.8 alin. (3), contractantul va transmite autorității contractante informațiile prevăzute la art 23.8 alin. (1) și va obține acordul autorității contractante privind eventualele noi furnizori/subcontractanți în sensul art 23.8 alin (1), implicați ulterior în executarea contractului.

(5) Atunci când înlocuirea sau introducerea unor noi subcontractanți are loc după atribuirea contractului, aceștia transmit certificatele și alte documente necesare pentru verificarea inexistenței unor situații de excludere și a resurselor/capabilităților corespunzătoare părții lor de implicare în contractul care urmează să fie îndeplinit.

24. Tertii sustinatori

24.1 - În cazul în care contractantului i-a fost atribuit contractul, după ce în calitate de ofertant și-a demonstrat capacitatea tehnică și profesională invocând suportul unui/unor terț/terți, atunci acesta are obligația de se asigura ca terțul/terții va/vor pune la dispoziția lui resursele invocate.

24.2 - În cazul în care contractantul întâmpină dificultăți pe parcursul executării contractului de achiziție publică, iar susținerea acordată de unul sau mai mulți terți

vizează îndeplinirea criteriilor referitoare la capacitatea tehnică și profesională, executantul are obligația de a pune la dispoziția achizitorului și materializarea aspectelor ce fac obiectul respectivului angajament ferm încheiat cu terțul/terții susținător/i.

24.3 - Autoritatea contractantă are obligația de a lua în considerare această susținere, ca probă a îndeplinirii criteriilor minime impuse în cadrul documentației de atribuire dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) terțul/terții susținător(i) pot dovedi că dețin resursele invocate ca element de susținere a ofertantului;
- b) ofertantul poate demonstra că va dispune efectiv de resursele entităților ce acordă susținerea, necesare pentru realizarea contractului, în cazul în care terțul susținător nu este declarat subcontractant.

25. Forța majoră

25.1- Forța majoră este constatată de o autoritate competentă.

25.2 - Forța majoră exonerează părțile contractante de îndeplinirea obligațiilor asumate prin prezentul contract, pe toată perioada în care aceasta acționează.

25.3 - Îndeplinirea contractului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

25.4 - Partea contractantă care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acesteia și să ia orice măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

25.5 - Dacă forța majoră acționează sau se estimează că va acționa o perioadă mai mare de 3 luni, fiecare parte va avea dreptul să notifice celeilalte părți încetarea de plin drept a prezentului contract, fără ca vreuna din părți să poată pretinde celeilalte daune-interese.

26. Soluționarea litigiilor

26.1 - Achizitorul și executantul vor depune toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabilă, prin tratative directe, orice neînțelegere sau dispută care se poate ivi între ei în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea contractului.

26.2 - Dacă, după 15 zile de la începerea acestor tratative, achizitorul și executantul nu reușesc să rezolve în mod amiabil o divergență contractuală, fiecare poate solicita ca disputa să se soluționeze de către instanțele judecătorești din România.

27. Conflictul de interese

27.1. Executantul va lua toate măsurile necesare pentru a preveni ori stopa orice situație care ar putea compromite derularea obiectivă și imparțială a contractului. Conflicturile de interese pot apărea, în mod special, ca rezultat al intereselor economice, afinităților politice ori de naționalitate, legăturilor de rudenie ori afinitate sau al oricăror alte legături ori interese comune. Orice conflict de interese apărut în timpul derulării contractului trebuie notificat în

scris achizitorului, fără întârziere.

27.2. Executantul se va asigura că personalul său nu se află într-o situație care ar putea genera un conflict de interese. Executantul va înlocui, imediat și fără vreo compensație din partea achizitorului, orice membru al personalului său, care se regăsește într-o astfel de situație (ex.: înlocuire, încetare, aprobare, deplasare/delegare, orar/program), cu o altă persoană ce îndeplinește condițiile minime stabilite prin prezentul contract.

27.3. Executantul are obligația de a respecta prevederile legale în domeniul achizițiilor publice cu privire la evitarea conflictului de interese. Executantul nu are dreptul de a angaja sau de a încheia orice alte înțelegeri privind prestarea/execuția de servicii/lucrări, direct ori indirect, în scopul îndeplinirii contractului, cu persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de evaluare a ofertelor depuse în cadrul unei proceduri de atribuire ori angajați/foști angajați ai achizitorului sau ai furnizorului de servicii de achiziție implicați în procedura de atribuire cu care Autoritatea contractantă/furnizorul de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire a încetat relațiile contractuale ulterior atribuirii Contractului de achiziție publică, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 (douăsprezece) luni de la încheierea Contractului, sub sancțiunea rezoluțiunii/rezilierii contractului.

28. Limba care guvernează contractul

28.1 - Limba care guvernează contractul este limba română.

29. Comunicări

29.1 - (1) Orice comunicare între părți, referitoare la îndeplinirea prezentului contract, trebuie să fie transmisă în scris.

(2) Orice document scris trebuie înregistrat atât în momentul transmiterii cât și în momentul primirii.

29.2 - Comunicările între părți se pot face și prin telefon, telegramă, telex, fax sau e-mail cu condiția confirmării în scris a primirii comunicării.

30. Legea aplicabilă contractului

30.1 - Contractul va fi interpretat conform legilor din România.

Prezentul contract s-a încheiat în comuna Vătava, astăzi,
în două exemplare originale, un exemplar pentru executant și un exemplar pentru achizitor.

ACHIZITOR,

EXECUTANT,